

Materská škola, Šútovce 112

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre predprimárne vzdelávanie

Usilovné včielky

Vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 s platnosťou od 1. septembra 2016 a Dodatku č.2 , ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 30. 8. 2022 pod číslom 2022/10933:4-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách s účinnosťou od 1. septembra 2022.

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE O ŠKOLE

Druh školy	Materská škola
Názov školy	Materská škola, Šútovce112
Adresa školy	Šútovce 112, 972 01 Šútovce
Stupeň vzdelania	predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	1 až 4 roky,
Forma vzdelávania	celodenná
Vyučovací jazyk	slovenský
Riaditeľka školy	Silvia Dzinová
Kontakty- škola	Tel.: 0915 963 584 E-mail: materskaskola@sutovce.sk
Zriaďovateľ	Obec Šútovce
Adresa zriaďovateľa	Obecný úrad, Šútovce 39, 972 01 Bojnice
Kontakt	046/5455442 obec@sutovce.sk

Školský vzdelávací program je otvorený, bude vyhodnocovaný a upravovaný na základe skúseností pri realizácii formou písomného dodatku. V prípade potreby vykonania zmien väčšieho rozsahu bude vypracovaný nový školský vzdelávací program.

Predložený zriaďovateľovi: 30.08.2022

Prerokovaný na pedagogickej porade: 30.08.2022

Prerokovaný na rade školy: 02.09.2022

Vydaný riaditeľkou MŠ dňa: 05.09. 2022

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ŠVP	Štátny vzdelávací program
ŠkVP	Školský vzdelávací program
MŠ	materská škola
ZŠ	základná škola
VA	vzdelávacia aktivita
BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
BOZ	bezpečnosť a ochrana zdravia
PZ	pedagogický zamestnanec
NZ	nepedagogický zamestnanec
VVČ	výchovno-vzdelávacia činnosť
VŠ	výkonové štandardy
ČSP	Človek a svet práce
JK	Jazyk a komunikácia
UK-VV	Umenie a kultúra – výtvarná výchova
MI	Matematika a práca s informáciami
UK-HV	Umenie a kultúra – hudobná výchova
ČP	Človek a príroda
ZP	Zdravie a pohyb
ČS	Človek a spoločnosť
RP1	Rozširujúci program 1
RP2	Rozširujúci program 2

OBSAH

1. Názov a charakteristika školského vzdelávacieho programu
2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslanie výchovy a vzdelávania
 - 2.1 Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
 - 2.2 Vlastné zameranie školy
3. Stupeň vzdelania
4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania
5. Učebné osnovy
6. Vyučovací jazyk
7. Hodnotenie detí
8. Rozpis obsahových celkov a týždenných tém:
 - 8.1. Charakteristika obsahových celkov
9. Záverečné ustanovenie
10. Prílohy: č.1. Rozvíjajúci (enviro) program ŠkVP „Žijeme zdravo, dýchame čistý vzduch, staráme sa o prírodu“
 - č.2. Rozvíjajúci program ŠkVP „Ľudové tradície a folklór“

1 Názov a charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program je kurikulárnym dokumentom, podľa ktorého sa uskutočňuje predprimárne vzdelávanie v materskej škole. Je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi

výchovy a vzdelávania podľa školského zákona č. 245/2008 Z. z., v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie, s prihliadnutím na osobitosti a charakter organizácie výchovy a vzdelávania v našej materskej škole. Poslaním našej materskej školy je zamerať sa na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho sociálno-emocionálny, fyzický i intelektuálny rozvoj v súlade s individuálnymi vekovými osobitosťami. Prostredie i možnosti, ktoré nám ponúka naše okolie nám umožňuje rozvíjať detskú osobnosť širokospektrálne. Naša materská škola je pre deti priestorom pre uplatnenie každého jednotlivca. Usilovné včielky sú synonymom usilovnosti, objavovania, súdržnosti, spolupatričnosti, lásky k prírode, múdrosti, trpezlivosti, pracovitosti. Stratégiou a hlavnou myšlienkou školského vzdelávacieho programu je príprava pre praktický život. Na prvom mieste máme záujem o zmysluplné vzdelávanie. Chceme dať dieťaťu priestor na otázky, odpovede, na komunikáciu, chceme v ňom prebudiť túžbu objavovať, poznávať, ale aj vedieť niesť zodpovednosť za svoje činy, počúvať druhých, vedieť ich pochopiť a podať pomocnú ruku.

2 Vymedzenie vlastných cieľov a poslanie výchovy a vzdelávania

„ Dieťa je knihou, z ktorej máme čítať

a do ktorej máme písať. “

Peter Rosseger

Poslaním našej materskej školy je podporovať všestranný osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíjať schopnosti a zručnosti, utvárať predpoklady na ďalšie vzdelávanie, pripraviť ich na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Výchova a vzdelávanie v materskej škole sa uskutočňuje podľa školského vzdelávacieho programu.

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti.

2.1 Vlastné ciele a poslania výchovy a vzdelávania, ktoré sme si stanovili sú :

- rozvíjať u detí schopnosť environmentálneho cítenia- *enviromentálne hry a aktivity, roširujúci program,*
- utvárať a rozvíjať národné povedomie detí prostredníctvom ľudových tradícií a ľudovej slovesnosti- *rozširujúci program , tradície Vianočné, veľkonočné, jarné- fašiangy, vynášanie Moreny, vystúpenia,*

- vštepovať deťom základy ich vlastných práv, ako aj uvedomovať si zodpovednosť voči právam iných- *pravidlá triedy, ranné kruhy, aktivity, besedy, situačné scénky,*
- aktívnou spoluprácou s CPaP a ŠCPaP stimulovať správnu výslovnosť reč,
- rozvíjať u detí návyky súvisiace so zdravým životným štýlom- *pohybové aktivity, zdravé stravovanie,*
- pripraviť deti na vstup do ZŠ a na celoživotné vzdelávanie, celostne rozvíjať osobnosť detí,
- podporovať rozvoj elementárnych počítačových zručností, rozvíjať kritické a tvorivé myslenie- aktivity s interaktívnymi pomôckami- *IKT, elektronické a programovateľné hračky,...*
- napĺňať potrebu dieťaťa sociálneho kontaktu s rovesníkmi, pestovať úctu k starším
- uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie (na materskú i základnú školu)
- podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou- *hry, aktivity, pokusy, bádanie,*
- rozvíjať cieľavedomé, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť dieťaťa v psychomotorickej, poznávacej, emocionálnej a morálnej oblasti
- prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie dieťaťa
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a inými inštitúciami (pri zachovaní etického princípu spolupráce).
- získať dôveru rodičov v individuálnom výchovnom poradenstve a upriamovať ich pozornosť na pozitívne prejavy v správaní sa svojho dieťaťa a v prípade potreby ich nasmerovať na ďalšie odborné poradenstvo s inými odborníkmi (pediater, logopéd, psychológ...).
- posilňovať úctu k rodičom, kultúrnym, národným hodnotám a tradíciám, materinskému jazyku, ku kultúre
- získať a posilňovať u detí úctu k ľudským právam a slobodám
- naučiť deti úcte k iným, tolerancii, priateľstvu
- naučiť deti kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba zodpovednosť
- naučiť deti chrániť si svoje zdravie, životné prostredie
- naučiť deti rešpektovať všeľudské etické hodnoty

Výchova a vzdelávanie sú založené na princípoch:

- bezplatnosti vzdelania v materských školách jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky,
- zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,

- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie.

Naplnenie uvedených cieľov predpokladá priaznivú výchovno-vzdelávaciu klímu s dôrazom na rozvoj tvorivosti pred pamäťovým učením, v ktorej sa realizuje učenie hrou. Dôležité je pozitívne emocionálne prežívanie dieťaťa. Učiteľky vo výchove a vzdelávaní prihliadajú na rôzne sociokultúrne a socioekonomické rodinné zázemie detí. Venujú sa primerane každému dieťaťu. Učiteľky sú taktne a diskkrétne ku všetkým deťom bez ohľadu na ich rasovú, náboženskú, či národnostnú príslušnosť. Rešpektujú, že právo na šťastné detstvo má každé dieťa. V pedagogickom procese sa uplatňuje princíp aktivity dieťaťa. Učiteľkina aktivita v nedirektívnom – demokratickom vedení výchovno-vzdelávacej činnosti spočíva v premyslenom vytváraní podmienok na účinný sebarozvoj osobnosti dieťaťa. Pedagogický prístup v materskej škole sa opiera o pozitívnu výchovu, založenú na láske a dôvere k dieťaťu.

2.2 Vlastné zameranie školy

Vízia materskej školy: Chceme byť materskou školou, v ktorej sa deti učia so sebou samým, o sebe, s prírodou o prírode, s ľuďmi o ľuďoch.

Výchovno – vzdelávaciu činnosť zameriavame na skvalitnenie environmentálnej výchovy s cieľom poskytnúť priestor a možnosti na vytváranie základov zodpovedného vzťahu dieťaťa k životnému prostrediu prostredníctvom vlastných zážitkov a skúseností, nakoľko prostredie v ktorom sa naša MŠ nachádza nám poskytuje na plnenie tohto zámeru dostatok príležitosti. Čistíme okolie MŠ a okolie obecného potôčika.

Na rozvíjanie kladného vzťahu detí ku zvieratám, k spoznávaniu domácich a exotických zvierat a ich podmienok života máme dostatok možností priamo v obci ako aj v blízkej ZOO. Chodíme pozorovať domáce zvieratá, krmíme a pozorujeme lesné zvieratá a vtáčiky. Na podporu rozvíjania týchto aktivít sme vypracovali rozširujúci program **„Žijeme zdravo, dýchame čistý vzduch, staráme sa o prírodu“**, (príloha č.1), ktorý je zameraný na podporu a rozvoj enviromentálnej výchovy a podporu zdravého životného štýlu u detí, ktorý rozvíjame aj pohybovými a športovými aktivitami, oddychom a relaxáciou, čím chceme bojovať proti detskej obezite. Pohyb je pre deti prirodzenou činnosťou, ktorá im prináša radosť. K tejto činnosti máme vhodné materiálne podmienky ako školský dvor, ktorý poskytuje deťom dostatok príležitosti na športovanie, ktorý je vybavený modernými

preliezkami a multifunkčným ihriskom, chodíme na turistické prechádzky do prírody, v zime sa sánkujeme, staviame snehuliakov, usporadúvame rôzne športové súťaže.

Udržiavaním ľudových tradícií smerujeme k tomu, aby deti vedeli zaujať postoj k svojmu domovu na základe kultúrneho dedičstva tunajšej lokality. Svoj postoj budú prezentovať prostredníctvom rôznych umeleckých prostriedkov, zapájať sa do rôznych spoločenských udalostí v oblasti výtvarnej, pohybovej a hudobnej, vrátane udržiavania ľudových tradícií, ktoré je potrebné uchovať pre budúce generácie.

Naša MŠ umožňuje stretnutie s minulosťou nielen slovom, ale aj priamo zážitkom. Ľudovými rečovankami, piesňami, hrami, tančekmi, tradičnými folklórnymi zvykmi, architektúrou starých budov, zúčastňovaním sa na tradičných obecných podujatiach.

Vypracovaným rozširujúcim programom „ *Ľudové tradície a folklór*“ (príloha č. 2), pomáhame rozvíjať ľudovú slovesnosť a tradície s prezentáciou zvykov: Sviatok sv. Lucie, Vianočné zvyky, fašiangy, vynášanie Moreny, Veľkonočné zvyky, stavenie májov, jarné hry. Podporujeme záujem o ľudové remeslá. Realizujeme tvorivé dielničky so zameraním na jesennú, vianočnú a veľkonočnú tému, v spolupráci s rodičmi a obcou. Prehlbujeme záujem o ľudové rozprávky pravidelným čítaním a dramatizáciou počas VVČ a pred poobedným odpočinkom .

3 Stupeň vzdelania

Predprimárne vzdelanie dieťa získa podľa § 16 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. zákona o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) absolvovaním posledného ročníka Školského vzdelávacieho programu Materskej školy, Šútovce 112, pod názvom „Usilovné včielky“, ktorý je vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Predprimárne vzdelávanie môže dieťa ukončiť aj vtedy, ak nedovršilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku (predčasné zaškolenie dieťaťa na žiadosť rodičov). Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania.

4 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka dochádzky dieťaťa do materskej školy je spravidla 1 až 4 roky. Je to na rozhodnutí zákonného zástupcu a kapacity materskej školy. Predprimárne vzdelávanie sa uskutočňuje formou:

- celodenného niekoľkoročného predškolského vzdelávania,
- s možnosťou poldenného zaškolenia v rozsahu štyroch až päť hodín denne v dopoludňajšom čase na žiadosť rodičov.

Do materskej školy môžeme prijať deti zo ŠVVP – so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia a deti nadané za podmienok, že tieto deti sú evidované v zariadení výchovného poradenstva a prevencie a sú pre ne vytvorené vhodné podmienky na vzdelávanie. Výchova a vzdelávanie detí zo ŠVVP sa realizuje podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích programov. Učebné osnovy sú prispôsobené pre rozvoj príslušného nadania.

Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole trvá jeden školský rok, ak však dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľka materskej školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Ak dieťa ani po pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole nedosiahlo školskú spôsobilosť, začne najneskôr 1. septembra, ktorý nasleduje po dni, v ktorom dieťa dovŕšilo siedmy rok veku, plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole.

Výchovu a vzdelávanie uskutočňujeme v MŠ prostredníctvom nasledovných foriem denných činností:

- hry a činnosti podľa výberu detí,
- zdravotné cvičenia,
- vzdelávacia aktivita,
- pobyt vonku,

- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok).

Vzdelávaciu aktivitu zaradujeme buď ako samostatnú organizačnú jednotku alebo ako súčasť iných denných činností. Vzdelávacia aktivita sa realizuje prostredníctvom foriem práce :

- v skupine detí,
- frontálne, súčasne so všetkými deťmi,
- individuálne.

Hry a činnosti podľa výberu detí sú spontánne alebo učiteľkou navodzované hry. Ich súčasťou je dopoludnia aj ranný filter prípadne aj ranný kruh. Hry a činnosti podľa výberu detí sú zaradované ako samostatná organizačná jednotka počas prichádzania detí do materskej školy a odchádzania popoludní. Súbežne s nimi sa môžu uskutočňovať aj vzdelávacie aktivity. Pri navodzovaní obsahu hier a činností podľa výberu detí sa kladie dôraz na uplatňovanie ich individuálnych záujmov a potrieb.

Zdravotné cvičenie sa realizuje každý deň v určitom čase zásadne pred jedlom (spravidla pred desiatou) s podmienkou dodržiavania hygienických zásad (vo vyvetranej miestnosti, prípadne vonku). Patrí k vopred plánovaným činnostiam. Môže sa zaradiť aj viackrát v priebehu dňa a môže sa realizovať tak v interiéri (herňa, telocvičňa), ako aj v exteriéri materskej školy (školský dvor, terasa, ihrisko a. i.).

Vzdelávacie aktivity sú aktivitami vzťahujúcimi sa na sprostredkovanie plánovaných vzdelávacích obsahov jednotlivých vzdelávacích oblastí. V rámci vzdelávacích aktivít sa vytvára nosný priestor na postupné dosahovanie výkonových štandardov. Vzdelávacie aktivity sa zaradujú ako samostatná organizačná jednotka alebo môžu byť súčasťou všetkých ostatných denných činností. Sú realizované ako individuálne, skupinové alebo frontálne aktivity detí. Časové trvanie vzdelávacej aktivity musí rešpektovať schopnosti a potreby detí, ich vývinové osobitosti a zákonitosti psychohygieny.

Pobyt vonku plní okrem pedagogickej a rekreačnej aj významnú zdravotnú funkciu. Súčasťou pobytu vonku sú najmä spontánne pohybové aktivity, voľné hry podľa výberu detí a vychádzka mimo areálu materskej školy. V rámci pobytu vonku môžu byť zaradené aj vzdelávacie aktivity a zdravotné cvičenie tak, aby bol ponechaný dostatok času na spontánne hry a pohybové aktivity detí. Realizuje sa každodenne, skrátiť, či úplne vynechať sa môže len z dôvodu mimoriadne nepriaznivých meteorologických podmienok. Ak sa pobyt vonku

skrúti alebo nerealizuje, je potrebné zabezpečiť podmienky na pohybovú aktivitu detí v triede.

Činnosti zabezpečujúce životosprávu. Stravovanie detí sa zabezpečuje v pevne stanovenom čase, pričom sa odporúča dodržať trojhodinový interval medzi podávanými jedlami (desiata, obed, olovrant). Čas podávania jedla sa stanovuje podľa podmienok prevádzky materskej školy.

Odpočinok sa zaraďuje po obede, pričom jeho trvanie závisí od potrieb detí. Ležadlá musia byť zdravotne nezávadné. Minimálne trvanie odpočinku je 30 minút. Odpočinok v jednotriednej materskej škole, ako aj vo vekovo heterogénnych triedach, sa diferencuje podľa potrieb detí. Nesmie sa narúšať realizáciou krúžkovej činnosti.

Všetky formy denných činností detí usmerňujú kvalifikované učiteľky pre predprimárne vzdelávanie.

Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole je charakteristická flexibilitou striedania spontánnych a riadených činností. Formy denných činností sa realizujú súbežne alebo ako samostatné organizačné jednotky. Usporiadanie denných činností spracúva materská škola vo forme denného poriadku, ktorý:

- zabezpečuje vyvážené striedanie spontánnych hier a riadených činností,
- vytvára dostatočný priestor pre individuálne potreby a záujmy detí,
- zabezpečuje dodržiavanie zásad zdravej životosprávy (pravidelné stravovanie, dostatočný pobyt na čerstvom vzduchu, dostatočná pohybová aktivita a odpočinok).

V triedach s poldennou výchovou a vzdelávaním sa denný poriadok upravuje vzhľadom na čas ich prevádzky.

5 Učebné osnovy

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu „Usilovné včielky“ sú vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré sú skoncipované do štyroch obsahových celkov a sú vypracované tak, aby učiteľkám umožňovali prispôbovať výchovno-vzdelávaciu činnosť konkrétnym deťom s ich vzdelávacími potrebami. Učebné osnovy sa nevypracúvajú ako definitívne, nemenné, môžu sa dopĺňať a upravovať za vopred určených podmienok (podľa časových udalostí, sviatkov).

V materskej škole sa harmonogram denných aktivít a vzdelávacích aktivít plánujú a realizujú tak, aby sa pokryl celý vzdelávací obsah Štátneho vzdelávacieho programu. Pri postupnom dosahovaní vzdelávacích štandardov sa zohľadňuje aktuálna úroveň spôsobilostí detí v danej triede materskej školy, s využitím metodického materiálu adaptácie výkonových štandardov. Výchovno-vzdelávacia činnosť je plánovaná týždenne vzhľadom na špecifiká práce v materskej škole s celodennou výchovou a vzdelávaním, kedy predprimárne vzdelávanie zabezpečujú striedavo na zmeny dve učiteľky. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti je chápaný ako súčasť prípravy na výchovno-vzdelávaciu činnosť, ktorého forma a spôsob vedenia sú schválené pedagogickou radou. Plán vypracúva učiteľka rannej zmeny pre svoju priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v konkrétnej triede. Témy prispôsobuje dátumom podľa sviatkov a príležitostí.

6 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky.

7 Hodnotenie detí

Hodnotenie sa považuje za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebaobrazu dieťaťa.

Hodnotenie vykonávame priebežne a systematicky. Pre hodnotenie vývoja dieťaťa je dôležitá znalosť jeho aktuálneho vývoja a k nemu hodnotíme pokrok jeho vlastného vývoja (nie s konfrontáciou vrstovníkov). Zohľadňujeme individuálne vzdelávacie potreby, individuálnu potrebu aktivity a odpočinku, individuálny prístup pri adaptácii nových detí. Využívame slovné a písomné hodnotenie. Slovné hodnotíme dieťa v každej činnosti. Vedíme záznamy o deťoch – pedagogickú diagnostiku priebežnú, vstupnú a výstupnú.

Zmyslom pedagogického hodnotenia je priebežné sledovanie vývoja dieťaťa:

- Ako sa zdokonaľuje vo svojich schopnostiach, zručnostiach?
- Ako sa mu v hrách a bežných činnostiach darí?
- Ako sa cíti?
- Čo prežíva?

V materskej škole hodnotíme dieťaťa prostredníctvom pedagogickej diagnostiky dieťaťa. Celkový vývin dieťaťa priebežne sledujeme a zaznamenávame v diagnostickom hárku počas celého roka. Ak má pedagóg pracovať s dieťaťom tak, aby optimálne podporoval jeho

rozvoj a prispôobil vzdelávanie jeho individuálnym vzdelávacím potrebám a možnostiam, musí dieťa poznať a rozumieť mu.

V pedagogickej praxi pri diagnostikovaní dieťaťa využívame metódy známe z pedagogiky a psychológie a špecifické metódy, typické pre pedagogickú diagnostiku. Najčastejšie používame tieto metódy:

- rozhovor, diskusiu, pozorovanie, individuálna činnosť
- portfólio prác detí, diagnostika detí
- vystúpenia detí,
- pozorovanie počas hier a aktivít.

Vedíme deti k sebahodnoteniu, k vyjadrovaniu sa o sebe, o svojich výsledkoch a na tomto základe hľadať cesty a možnosti vlastného sebazdokonaľovania sa detí.

8 Rozpis obsahových celkov a týždenných tém:

<i>Obsahový celok JESEŇ – FAREBNÁ JESEŇ</i>	<i>Týždenné témy</i>
<p>September: <i>Vitaj v škôlke</i></p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja a moja MŠ - orientácia v mš, interiér, exteriér, pravidlá triedy,.. 2. Moji noví kamaráti - mená, značky, hračky... 3. Môj deň - režim dňa, rozdiely doma a v MŠ, ... 4. Doprava - cesta nie je ihrisko - pravidlá cestnej premávky, bezpečnosť na ceste
<p>Október: <i>Farebná jeseň</i></p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na poli a v záhrade - zelenina, ovocie, ovocné stromy, zaváranie, žatva, poľnohospodárske rastliny a stroje, náradie... 2. Prišla jeseň - jeseň, ročné obdobie, stromy, plody, kríky, prírodné materiály, počasie... 3. Moji milí starkí - úcta k starším, prosociálne a empatické správanie... 4. V lese - les, lesné zvieratá, huby, technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb...

<p>November: <i>V zdravom tele zdravý duch</i></p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moje telo - časti ľudského tela, elementárne predstavy o vnútorných orgánoch (ich funkcia), pravá a ľavá strana 2. 5 zmyslov - pomocníkov - zmyslové vnímanie, zmysly... 3. Moje zdravie zdravá strava, choroby, lekárska starostlivosť, prevencia, zúbky, ústna hygiena, starostlivosť o zuby 4. Keď mi hrozí nebezpečenstvo - nebezpečné predmety, ľudia, zvieratá, situácie 5. Remeslá a profesie - pracovné profesie, povolania, remeslá
<p><i>Obsahový celok ZIMA - ZIMNÉ RADOVÁNKY</i></p>	<p><i>Týždenné témy</i></p>
<p>December: <i>Čas Vianočný</i></p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mikulášske prekvapenie - Mikuláš, oslava, výzdoba... 2. Adventný čas - tradície, advent, zvyky... 3. Vianoce prichádzajú - vianočné tvorenie, pečenie, besiedky, ... 4. Pod stromčekom - pošta pre Ježiška, tvorenie darčiekov pre kamaráta, pozdravy, darčeky
<p>Január : <i>Čaro zimy</i></p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zimné kráľovstvo - zima, ročné obdobie, obliekanie, otužovanie 2. Lesné zvieratká v zime - starostlivosť a ochrana, prezimovanie, potrava, stopy v snehu... 3. Vtáčiky v zime -pozorujeme, poznávame a staráme sa o vtáčiky 4. Zimné športy, radovánky -zimná olympiáda, stavanie snehuliakov, guľovačka, tvorenie so snehom, ľadom
<p>Február: <i>Čas zábavy, veselosti</i></p>	<p>My sme malí muzikanti - spoznávanie hudobných nástrojov, hranie ,tvorenie hudby a nástrojov</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Fašiangy - karneval - tradície, karneval, masky... 3. Rozdávame lásku1. - Valentín, tvorenie darčiekov pre kamarátov, dôležitosť ľudskosti, EA rozvíjajúce empatiu,..

	<p>4. V kráľovstve farieb – základné farby, miešanie farieb, triedenie podľa farby, farby dúhy</p>
<p>Obsahový celok JAR- JARNÉ PREMENY</p>	
<p>Marec:</p> <p><i>Jar k nám prišla</i></p> 	<p>1. Kniha – náš kamarát - knihy, manipulácia, výroba, predčitateľská gramotnosť, synonymá, homonymá, antonymá, pestovať vzťah ku knihe</p> <p>2. Príroda sa zobúdzá - jar - jar, počasie, obliekanie, hľadať zmeny v prírode, pozorovať prírodu, kolobeh vody-Kvapka cestovateľka</p> <p>3. Voda a všetko okolo nej – význam vody, vodné zdroje, vodné živočíchy, živá, neživá príroda</p> <p>4.Slovensko, moja vlasť – štátne symboly, prírodné krásy, tradície, folklór, hymna,...</p>
<p>Apríl:</p> <p><i>Tajomstvá života</i></p> 	<p>1. Veľká noc – sviatok jari - veľkonočné tradície a zvyky</p> <p>2. Od semienka k rastlinke - jarné kvety, sadenie semienok, starostlivosť...</p> <p>3. Na gazdovskom dvore - poznávať domáce a hospodárske zvieratá, ich typické znaky, spôsob života, úžitok, rozoznať a pomenovať niektoré mláďatá...</p> <p>4. Vesmír očami detí - vesmír, planéty, deň a noc, recyklovanie odpadu, ochrana prírody, Deň zeme...</p>
<p>Máj:</p> <p><i>Tu bývam ja</i></p> 	<p>1. Ja a moja rodina - mená rodičov, súrodencov, činnosti doma, domáce práce, vzťahy v rodine</p> <p>2. Moja mama - práca mamy, starostlivosť o bábätko, Deň matiek</p> <p>3. Kde bývam – mesto/dedina – rozdielne znaky, orientácia v okolí obce, história obce</p> <p>4. V ríši hmyzu – typické znaky hmyzu, pozorovanie v prírode lupami, pod mikroskopom</p> <p>5. Kolobežka rýchlo bežká</p>

	- druhy dopravných prostriedkov, triedenie podľa miesta pohybu,
Obsahový celok LETO - VÍTAME LETO	
Jún: <i>Hurá prišlo leto</i> 	1. MDD- týždeň plný zábavy - detské hry, multikultúra, život detí v rôznych krajinách, pozitívne vzťahy medzi deťmi, empatia, identita dieťaťa, práva, tolerancia, medziľudské vzťahy... 2. Zvieratká v ZOO - exotické zvieratá, život, starostlivosť... 4. Je tu leto - leto, ročné obdobie, charakteristika, prázdniny, dovolenky, výlety, 5. Dovidenia škôlka rozlúčka so škôlkou

8.1 Charakteristika obsahových celkov:

SEPTEMBER: Vitaj v škôlke

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - je rámcovo orientovaný prioritne na podporu adaptácie detí na materskú školu, pocit bezpečia, spolupatričnosti a postupné orientovanie sa na vnímanie širšieho okolia a na aktuálne zmeny v prírode. Postupujeme od poznávania vnútorného prostredia k poznávaniu okolia materskej školy, pričom stavíme na zážitku a skúsenosti a ich následnom zdieľaní medzi deťmi. Naším zámerom je pomôcť nadviazať priateľské vzťahy medzi novými deťmi a deťmi, ktoré už materskú školu

navštevujú a zamestnancami, orientovať sa bezpečne v priestoroch materskej školy a jej okolí, poznať jej zamestnancov a primerane aj ich pracovnú náplň, aktívne sa podieľať na tvorbe pravidiel spolužitia a komunikácie, ktorými sa budeme riadiť v každodennom živote.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno- vzdelávacej činnosti:

-hry na sebazpoznávanie a spoznávanie, opis, hry na utváranie triedneho spoločenstva, vymenovávanie, reprodukcia, , definícia, pokus, opakovanie, spev, recitácia, fixácia, pomenovávanie, zorad'ovanie, vysvetlenie, prirad'ovanie, rozlišovanie, recitácia, , kreslenie, vyplňovanie, vyfarbovanie, zdôvodňovanie, interpretácia, aplikácia, demonštrovanie, vyhľadávanie, navrhovanie, plánovanie, usporadúvanie, zostavovanie, riešenie problémov, dedukcia, hľadanie princípu usporiadania, prirovnávanie, analýza, syntéza, dedukcia, hodnotenie, argumentovanie za a proti, obhajovanie, rozhodovanie, posudzovanie, ocenenie, diskutovanie, zopakovanie, napísanie, , rozčleňovanie, vnímanie, pozorovanie, počúvanie, prijímanie, vysvetlenie, meranie, zvažovanie, konštruovanie, kombinovanie, lepenie, pracovné zručnosti, kladenie otázok, monológ, dialóg, tvorivá dramatika, mapovanie, hlasné uvažovanie, hranie, pohybové a relaxačné cvičenia...

Odporúčané učebné zdroje

• interiér a exteriér materskej školy • rekvizity, bábky, maňuška • zobrazenia (profesie, budovy,..) • piktogramy a symboly pravidiel • telefón, tablet na dokumentovanie okolia materskej školy, práce zamestnancov, portréty detí a zamestnancov

OKTÓBER: Farebná jeseň

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - orientujeme pozornosť detí na okolie materskej školy. Zameriava sa na rozvíjanie vyšších poznávacích procesov, kapacít

zmyslového a emocionálneho vnímania – farby, vône, chute, zážitky, uvedomovania si významu správnej životosprávy pre zdravie človeka, systematizácie priamej skúsenosti a vytváranie zmysluplného poznania o prírode cez vyjadrovanie aktuálnych predstáv o zmenách v prírode spôsobených zmenami ročných období, prostredníctvom priameho pozorovania, skúmania a objavovania na základe vlastného zážitku. Poznávame a objavujeme prostredie vo svojom bezprostrednom okolí, zvnútorňujeme si zásady bezpečného správania sa na školskom dvore a pri spoločných vychádzkach. Deti sa oboznamujú s významom starostlivosti o prírodné prostredie a rozumným využívaním prírodných zdrojov pre životné potreby človeka. Tematické zameranie celku poskytuje množstvo inšpirácie pre rozvíjanie matematického myslenia detí pri číselných operáciách, klasifikácii, triedení, usporadúvaní a základov algoritmického myslenia, ale aj na estetické vnímanie krásy prírody pri vychádzkach a hrách na školskom dvore, výtvarných a hudobných činnostiach, podporu tvorivého potenciálu prostredníctvom bádateľských aktivít.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno - vzdelávacej činnosti

- zhotovovanie z prírodnín
- varenie, pečenie, miešanie ovocných a zeleninových šalátov,
- pozorovanie a skúmanie biologických procesov zrenia, vädnutia, hnitia a rozpadu v záhradke a okolí
- chuťové, čuchové, hmatové hry
- pracovné činnosti pri jesennej úprave školského dvora
- starostlivosť o záhradku , tvorivé dielne

Odporúčané učebné zdroje

- lupy na pozorovanie
- pôvodné predmety – materiály a predmety zo životného prostredia – listy zo stromov, plody stromov a kríkov (gaštany, žalude, šípky, trnky, jarabina), ovocie, zelenina,
- zobrazenia (rastliny, stromy, kríky...)
- kvetinová, bylinková a zeleninová záhradka v areáli materskej školy
- širšie okolie materskej školy (záhradky domov v okolí,)
- detské záhradné náradie

NOVEMBER: V zdravom tele zdravý duch

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - nadväzuje na prírodovedný rozmer predošlého celku, pričom sa od poznávania širšieho prírodného prostredia vracia späť k človeku ako ľudskej bytosti závislej na prostredí, v ktorom žije, vytvárame a podporujeme citlivý vzťah detí k rastlinnej a živočíšnej ríši a deti vedieme k chápaniu významu starostlivosti o vlastné zdravie prostredníctvom zdravej výživy, športu, pohybu a pohybových činností, ktoré zabezpečujú a udržiavajú zdravý životný štýl človeka. Prostredníctvom viacmyslového vnímania deti spoznávajú vlastné telo, jeho hlavné časti aj funkciu. Rozoznávajú stav zdravia aj choroby, poznávajú prístupy k účinnej ochrane vlastného zdravia aj zdravia iných, vedia zaujať odmietavý postoj k zdraviu ohrozujúcemu konaniu.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno vzdelávacej činnosti

- beseda s lekárom
- „Zdravé zúbky“ návšteva zubára
- skúmanie ľudského tela pomocou fonendoskopu a mikroskopu
- námetová hra „Na lekárov“ „Na zubárov“
- kreslenie, modelovanie ľudskej postavy
- skladanie ľudského tela – puzzle
- edukačné hry na rozvoj zmyslov

Odporúčané učebné zdroje

- makety – ľudské telo
- podložka
- pracovné listy
- modelovanie ľudského chrupu
- modely ľudského tela
- encyklopédia zdravia
- zobrazenia (ľudské telo...)
- pôvodné predmety – materiály a predmety zo životného prostredia – listy zo stromov, plody stromov a kríkov (gaštany, žalude, šípky, trnky, jarabina), ovocie, zelenina,
- zobrazenia (les,)

DECEMBER: Čas Vianočný

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - nadväzujúc na zameranie predošlého obsahového celku sa celok Vianočný čas obracia k človeku ako bytosti kultúrnej a spoločenskej. Cieľom obsahového celku je postupne utvárať u detí systém hodnôt spojených s hodnotami našej kultúry i vlastnej rodiny a prostredníctvom nich si uvedomovať vlastnú identitu s rešpektovaním identity iných ľudí. Všetky činnosti smerujú k spoločnému zážitku a nesú sa vo sviatočnej atmosfére a duchu Vianoc. Zámerom je podporiť u detí osvojovanie si kultivovaného správania s dodržiavaním základných pravidiel slušnosti, vnímanie a rozoznávanie pozitívnych a negatívnych emócií a vlastností u seba a u druhých osôb (detí i

dospelých) presadzujúc taktné usmerňovanie dieťaťa, ktoré ho vedie k elementárnej sebareflexii. Chceme pripravovať deti na život v spoločnosti v duchu porozumenia, tolerancie a priateľstva medzi ľuďmi, národmi, národnostnými, etnickými aj náboženskými skupinami.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno vzdelávacej činnosti

- „písanie“ knihy prianí“, adventný kalendár – čítanie a plnenie každodenných úloh zameraných na prosociálne správanie, pohyb, jazykovú komunikáciu
- bádateľské aktivity (historické, deskriptívne) so zameraním na históriu a rôznorodosť slávenia sviatkov v rôznych krajinách, či rodinách
- príprava vianočnej besiedky pre rodičov
- pečenie medovníkov
- tvorivé dielne – zdobenie medovníkov
- spoločné zdobenie interiéru – výtvarné, pracovné činnosti, navrhovanie výzdoby
- hry na upevňovanie triedneho spoločenstva
- vzájomné obdarúvanie

Odporúčané učebné zdroje

- CD nosič s tematikou vianočných piesní a kolied
- suroviny na pečenie medovníkov, cukrová zmes na zdobenie
- oblečenie a dekorácie na vianočnú besiedku
- vianočné ozdoby, vianočný stromček
- adventný kalendár
- fotoaparát

JANUÁR: Čaro zimy

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - je zameraný utváranie postojov k zdravému životnému štýlu a poznávanie fyzikálnych a prírodných zákonitostí prostredníctvom hier so snehom. Prostredníctvom pohybových aktivít a hier so snehom deti priamym pozorovaním a skúmaním objavujú základné zákonitosti fyzikálnych a prírodných javov. Utvárame pozitívny vzťah detí k pohybu na čerstvom vzduchu v chladnejšom počasí prostredníctvom hier so snehom a sezónnych športov, základné predstavy o prevencii voči

chorobám a zodpovednosti a starostlivosti voči zdraviu a bezpečiu iných ľudí a zvierat v zimnom období.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno- vzdelávacej činnosti

- hry so snehom • bádateľské aktivity: napr. pozorovanie procesov premien skupenstiev vody • sánkovanie, kĺzanie • maľovanie a kreslenie do snehu • starostlivosť o vtáky v zime

Odporúčané učebné zdroje

- detská encyklopédia o zvieratách • sypké krmivo pre vtáctvo, vtáčia búdka • počúvanie zvukov vtákov z PC • rekvizity – čiapky zvierat • pexeso – zvieratká • lekárnička • lekársky fonendoskop , IKT, včielka Bee-bot

FEBRUÁR: Čas zábavy, veselosti

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - zameriava sa na prežívanie radosti, uspokojenia z umeleckej činnosti a spoločne vytvorených a zdieľaných produktov. Vytvára priestor pre sebavyjadrenie dieťaťa prostredníctvom rôznych foriem umenia, hľadanie a uvedomovanie si jeho vlastného tvorivého potenciálu, utváranie povedomia o tradíciách našej kultúry a dôležitosti spoločného zdieľania radosti pre pocit spolupatričnosti s ľuďmi aj so svetom. Smerujeme tiež k rozvíjaniu kultivovaného estetického a umeleckého prejavu detí ako zdroj zábavy a informácií, zoznamujú sa s využívaním digitálnych technológií s pomocou učiteľky. Utvárajú si povedomie o plynutí času, rôzneho časového rozpätia, orientujú sa v časových vzťahoch (včera, dnes, zajtra, ráno...)

Odporúčané stratégie a metódy výchovno- vzdelávacej činnosti

- výtvarné a pracovné činnosti – tvorba fašiangovej výzdoby a masiek • hudobno – pohybové činnosti, tanečné • aktívne estetické vnímanie umeleckých diel výtvarného umenia
- percepčné činnosti – počúvanie a estetické hudobné vnímanie rôznych žánrov hudby (opera, pop, rock...) • aktívne vnímanie a prežívanie tanečného umenia (balet, moderný,

experimentálny a ľudový, klasický, etno tanec) • príprava na karneval a karneval, aktivity na IKT, interaktívnej stene, tablete, programovanie včielky Bee-bot

Odporúčané učebné zdroje

• karnevalové masky • CD nosič s hudobnými ukážkami rôznych hudobných žánrov • CD nosič s detskými tanečnými nahrávkami • rekvizity k inscenačným činnostiam • IKT, včielka Bee-bot, tablet • návšteva kultúrnych miest

MAREC: Jar k nám prišla

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - zámerom je upriamiť pozornosť detí na premeny prírody pod vplyvom postupného otepľovania a tak prostredníctvom priameho pozorovania a zážitku skúmania, experimentovania porozumieť prírodným procesom a javom. Rozširujeme poznanie detí o tajomstvách prírodného prostredia a významu lesa pre život na zemi. Tematické uchopenie Dňa lesov a Dňa vody poskytuje široké možnosti posilňovania ochranárskych postojov k prírode a spoluzodpovednosti za kvalitu životného prostredia, pričom sa deti oboznamujú s významom starostlivosti o lesy a vodné toky a rozumným využívaním prírodných zdrojov pre životné potreby človeka. Stimulovanie pozitívneho záujmu o písané a hovorené slovo prostredníctvom kníh, časopisov, audiotechniky, rozvíjanie slovnej zásoby, skvalitňovanie výslovnosti, vyjadrovania, vytvorenie knihy. Uplatňovať aktívny záujem o predčitateľské a predpisateľské aktivity. Na základe vlastného pozorovania, experimentovania

a vyhodnocovania sa deti oboznámia so životným cyklom rastlín a ich využitím.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno- vzdelávacej činnosti • bádateľské aktivity (experimentálne, deskriptívne) zamerané na pozorovanie premien v prírode • environmentálne aktivity • úprava školského dvora • čistenie prostredia okolo vodných tokov • pozorovanie a skúmanie biologických procesov klíčenia a rastu v záhradke a v MŠ • pracovné činnosti pri jarnej úprave školského dvora • príprava záhradky na sadenie, príprava

priesad , • „tvorba“ knihy • počúvanie a prednes poézie, prózy • tvorba vlastných rýmovačiek (napr. zvukomalebných) • tvorba, prípadne dokončovanie vlastných príbehov, návšteva knižnice

Odporúčané učebné zdroje

• bábka Moreny • kalendár počasia • detská literatúra s prírodnou tematikou • obrázky lesných zvierat • rekvizity, zvieracie čiapky • zobrazenia (rastliny, živočíchy, príroda v čase...) • kvetinová, bylinková a zeleninová záhradka v areáli materskej školy • širšie okolie materskej školy (záhradky domov v okolí,) • detské záhradné náradie , IKT,

APRÍL: Tajomstvá zeme

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - zameriava sa na prežívanie radosti, uspokojenia z umeleckej činnosti a spoločne vytvorených a zdieľaných produktov. Vytvára priestor pre sebavyjadrenie dieťaťa prostredníctvom rôznych foriem umenia, hľadanie a uvedomovanie si jeho vlastného tvorivého potenciálu, utváranie povedomia o tradíciách našej kultúry a dôležitosti spoločného zdieľania radosti pre pocit spolupatričnosti s ľuďmi aj so svetom. Smerujeme tiež k rozvíjaniu kultivovaného estetického a umeleckého prejavu detí prostredníctvom umeleckého sebavyjadrenia a citlivého prežívania umenia – literárneho, hudobného, výtvarného, dramatického aj tanečného. Kultivujeme osobnosť dieťaťa – človeka ako bytosti pretvárajúcej svet. Deti poznávajú domáce a hospodárske zvieratá a ich mláďatá podľa charakteristických znakov a spôsobu života. V rámci témy Dňa zeme si rozvíjajú pozitívne povedomie o potrebe ochrany Zeme a jej súčastí a aktívne sa na nej podieľajú. Zoznamujú sa so životom vtákov a hmyzu, ich rozmanitosťou a spôsobom života a úžitku.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno -vzdelávacej činnosti

• tradičné maľovanie veľkonočných vajčiek , • veľkonočné pohľadnice a obrázky tradičnej regionálnej kultúry, veľkonočný korbáč a rekvizity, prútie z vrby... • pôvodný materiál: vyfúknuté vajčká, semenka , pozorovanie vtáctva a hmyzu v prírode, pozorovanie hmyzieho domčeka, separovanie odpadu, čistenie okolia MŠ, výtvarné a pracovné činnosti s odpadovým materiálom,

Odporúčané učebné zdroje

• obrázkový materiál – (vtáctvo, hmyz, zvieratá, planéty.) • magnetická tabuľa, vajčká, prútie, IKT, vrecia, odpadový materiál, záhradné náradie, mikroskop, lupy, knihy, encyklopédie, návšteva včelnice, beseda so včelárom

MÁJ: Tu bývam ja

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - zameraný na rozvíjanie povedomia detí o širšom až užšom priestore obývanom človekom, pričom postupujeme od širšieho prostredia až k rodine ako najužšiemu a najintímnejšiemu prostrediu, ktorý zdieľame s najbližšími. Národnú spolupatričnosť a porozumenie konceptu národnosti podporujeme poznávacími aktivitami prezentujúcimi symboly, krásy, históriu Slovenska. Poznávame obec Šútovce ako svoj domov, ale aj jej históriu a súčasnosť bádateľskými aktivitami vedúcimi k elementárnemu chápania dejinnej časovej línie. Prostredníctvom zážitkového učenia- pozorovaním, experimentovaním, pokusmi, objavovaním získavajú deti nové poznatky a skúsenosti. Poznávajú, rozlišujú a napodobňujú rozličné pracovné pozície a remeslá, hodnotia význam ľudskej práce, využívajú dramatické , komunikačné a divadelné prostriedky k vyjadrovaniu vlastnej kreativity. Obsahový celok vrcholí oslavou Dňa matiek, ktorej prechádzajú témy, hry a aktivity rozvíjajúce pocit sociálnej zakotvenosti, spolupatričnosti s rodinou, jedinečnosti každej osobnosti.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno vzdelávacej činnosti:

Besiedka ku Dňu Matiek • bádateľské aktivity (experimenty) zamerané na rastlinnú ríšu a ríšu hmyzu • vychádzky do okolia, • vychádzky spojené do historického okolia – Prepošská jaskyňa, Bojnický zámok • bádateľské aktivity (historické, deskriptívne) • tvorba „mapy“ okolia • konštruktívne hry „naša obec“

• priame pozorovanie životného cyklu motýľa (od kukly po zrod) • zbieranie a určovanie liečivých bylín • pozorovanie procesov rastu, kvitnutia a zrenia v záhradke a okolí , detská mapa Slovenska • fotografie, obrázky z časopisov – Vysoké Tatry, Dunaj,

Bratislavský hrad... • CD nosič s nahrávkou našej hymny, naša slov. zástava • významné budovy (nemocnica, hasiči, knižnica, pošta), • možnosti navštevovania historického centra, • návšteva kultúrnych aktivít napr.(bábkové divadlo, kino) • zobrazenia (mapa Slovenska, obrázky dominant , štátnych symbolov,) • Encyklopédie • Atlasy • Mapy
Odporúčané učebné zdroje • detská encyklopédia • záhradka detí v areáli materskej školy • motyka, rýľ, vedro, hrabličky • lupy na pozorovanie hmyzu a rastlín v prírodnom prostredí šk. dvora a materskej školy,

JÚN: Hurá prišlo leto

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU - je zameraný na skúmanie a rozlišovanie charakteristických znakov prírody v lete, jej rastlinného aj hmyzieho mikrosveta aj sveta neživej prírody. Poskytuje priestor pre umelecké sebavyjadrenie dieťaťa, vedie k uvedomovaniu si a akceptácii rozmanitosti obyvateľstva na Zemi, uvedomovaniu si seba samého ako jedinečnej súčasti vesmíru. Pozná, rozlišuje a triedi dopravné prostriedky a dopravné značky. Učí sa orientovať v cestnej premávke a dodržiavať pravidlá bezpečnosti na cestách a chodníkoch. Spoznávajú exotické zvieratá a ich spôsob života.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti:

- bádateľské aktivity (deskriptívne) zamerané na poznávanie rôznych krajín a národov • hry s mapou • tvorba a riešenie labyrintov • Dopraváčik, návšteva ZOO, Rozlúčka s MŠ, športový deň MDD, Výlet s oboznamovaním sa so životom a prírodou v okolí vodnej priehrady

Odporúčané učebné zdroje:

- detská encyklopédia zvierat • dopravné situácie v okolí materskej školy • detská autorská a ľudová literatúra • zobrazenia (exotické krajiny, zvieratá, dopravné prostriedky...) • vybrané časti z dokumentárnych filmov o iných krajinách, národoch, kultúrach , krabice, prekážky, hudba z CD,

9. Záverečné ustanovenie

DEROGAČNÁ KLAUZULA

Vydaním tohto školského vzdelávacieho programu sa ruší školský vzdelávací program vydaný dňa 31.08.2017.

10. Prílohy

1. Rozvíjajúci program ŠkVP „Usilovné včielky“ „Žijeme zdravo, dýchame čistý vzduch, staráme sa o prírodu“.
2. Rozvíjajúci program ŠkVP „ Usilovné včielky! „Ludové tradície a folklór“.

Príloha č. 1

ŽIJEME ZDRAVO, DÝCHAME ČISTÝ VZDUCH, STARÁME SA O PRÍRODU

je rozvíjajúci program zameraný na podporu a rozvoj environmentálnej výchovy s cieľom viesť deti k poznaniu podstaty ekologických zákonitostí, rozvíjaniu estetického citenia a formovania citového, humánneho a morálneho vzťahu k ochrane a tvorbe životného prostredia a tiež na rozvoj a podporu zdravého životného štýlu u detí.

Materská škola sa nachádza v prekrásnom prostredí obklopená lúkami, lesmi, kopcami, čo vytvára optimálne podmienky na realizáciu environmentálnej výchovy, kde deti môžu na základe vlastnej skúsenosti a zážitkového učenia získavať poznatky o prírode a utvárať si elementárne ochranárske postoje.

Ciele programu sú:

- poskytnúť deťom základné poznatky o živej, neživej prírode a okolitom svete
- získať primerané poznatky o ochrane prírody
- vypestovať u detí základné návyky ekologického myslenia a konania
- spoznávať prírodu a jej význam pre človeka
- rozvíjať emocionálny vzťah k prírode a jej ochrane
- spoznávať krásu prírody, naučiť sa ju vnímať a vyjadrovať svoje city vo vzťahu k okoliu
- naučiť sa niesť zodpovednosť za svoje konanie
- rozvíjať motorické zručnosti a pracovné návyky potrebné pri ochrane prírody a životného prostredia

Naša predstava jeho obohatenia o environmentálnu výchovu predstavuje sústredenejšiu pozornosť na plnenie cieľov a úloh environmentálnej výchovy súčasne s možnosťou priameho kontaktu s prírodou (práca s prírodninami, vytváranie pestovateľských kútikov, besedy, vystúpenia, starostlivosť o zvieratá, vtáky, prírodu v obci, návštevy miestnych chovateľov, triedenie odpadu,...) alebo sprostredkovaného cez dostupnú literatúru či IKT, s cieľom posilniť pozitívne väzby detí k prírode a životnému prostrediu prostredníctvom ich vlastných aktivít. Poznávať svet a prírodu cez citové väzby a prirodzenú detskú zvedavosť. Podnecovať v deťoch myslenie a podporovať ich v nových spôsoboch riešenia úloh.

Realizácia uvedeného programu v edukačnom procese:

- vzbudenie osobného záujmu detí o prírodu a vytvorenie pozitívnych citových väzieb
- sprostredkovanie informácií o živej a neživej prírode
- priama účasť na tvorbe, starostlivosti a ochrane životného prostredia
- utváranie pozitívnych postojov k sebe a svojmu životnému prostrediu
- oboznámenie s niektorými ekologickými problémami a možnosťou ich riešenia na úrovni každodenného života
- umožnenie hlbšieho kontaktu so živou prírodou

Metódy:

Priame pozorovanie, diskusia, pestovateľské, ochranárske práce v teréne, ekohry, situačné hry, experimenty, výtvarné činnosti...

Formy:

Skupinové, individuálne, didaktické aktivity, vychádzky

Aktivity programu sú zamerané predovšetkým v oblasti:

- pracovnej výchovy v okruhoch: starostlivosť o rastliny a živočíchy a starostlivosť o životné prostredie
- rozvíjania poznania v okruhoch: príroda – starostlivosť o rastliny, les, zvieratá, príroda okolo vodných tokov
- výtvarná výchova vo všetkých okruhoch
- pobyt vonku v okruhoch pozorovania a pobytov detí v prírode, cvičení v prírode

Formy a metódy realizácie programu v materskej škole sa prispôbujú vekovým osobitostiam a potrebám detí predškolského veku.

Využívame kolektívnu, skupinovú a individuálnu formu práce s deťmi – forma práce je vždy podmienená potrebám na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, podporuje sa prirodzená detská zvedavosť, skúmavosť a tvorivosť, pričom hlavným prostriedkom a hlavnou výchovno-vzdelávacou metódou je hra.

Úlohy sú rozvrhnuté podľa obsahových celkov a tém týždňa spracovaných v učebných osnovách:

<i>Mesiac</i>	<i>Cieľ</i>	<i>Učebné stratégie</i>
September	<p>Upevňovať poznatky o ročnom období Zaujať ochranárske postoje k svojmu okoliu</p> <p>Podporovať zdravý životný štýl</p> <p>Využívať na pohyb rôzne pomôcky, dodržiavať bezpečnosť ako účastník cestnej premávky</p>	<p>Jesenná vychádzka do prírody</p> <p>Čistenie školského dvora</p> <p>29.9. Deň mlieka v školách –</p> <p>Dopravný deň</p>

<p>Október</p>	<p>Citovo vnímať krásu a dary prírody</p> <p>Rozvíjať pohybovú aktivitu u detí Upevňovať sociálne vzťahy s blízkymi</p>	<p>Zber plodov a rôzneho prírodného materiálu, prechádzka do lesa Výstava ovocia a zeleniny „Ovocníčkovia, Zeleninkáči“, tvorivé dielne s rodičmi</p> <p>Šarkaniáda (v spolupráci s rodinou) Deň starých rodičov - Kultúrny program pre starých rodičov</p>
<p>November</p>	<p>Zaujať pozitívny postoj k svojmu zdraviu, podporovať zdravý životný štýl</p> <p>Poznať význam čistenia zubov, zaujať pozitívne postoje k svojmu zdraviu</p>	<p>Týždeň zdravej výživy</p> <p>Beseda s dentálnou hygieničkou</p>
<p>December</p>	<p>Zhotoviť z prírodného materiálu vianočné výzdoby</p> <p>Zapojiť sa do prípravy vianočných osláv</p>	<p>Výzdoba MŠ – triedy Zdobenie vianočného stromčeka</p> <p>Posedenie pri jedličke s rodičmi – Vianočná besiedka</p>
<p>Január</p>	<p>Rozšíriť poznatky detí o živej a neživej prírode</p> <p>Zaujať ochranárske postoje ku zvieratkám a vtákom</p> <p>Skúmať vlastnosti snehu a experimentovať s ním</p> <p>Výtvarne zobrazíť zážitky z prípravy osláv „Zimy“- tvoriť s využitím fantázie kompozičné</p>	<p>Vychádzka do zimnej prírody Kŕmenie vtáčikov na šk. dvore</p> <p>Kŕmenie lesných zvierat s poľovníkom Súťaž v stavaní snehuliaka „Naj Snehuliak“</p> <p>Kreslenie, maľovanie zimnej prírody Zimná krajinka</p>

	celky	
Február	<p>Spoznať niektoré tradície a zvyky súvisiace s oslavou sviatku Fašiangy</p> <p>Pozorovať plynulosť času a ročných období na základe zážitkového učenia</p>	<p>Fašiangový karneval</p> <p>Divadielko</p>
Máj	<p>Citovo vnímať krásu prírody, jej krásu a jedinečnosť, poznať, opísať a rozlíšiť niektoré lúčne kvety</p> <p>Výtvarne zobrazíť zážitky a poznatky z prírody</p> <p>Rozvíjať sociálne a osobnostné zručnosti, poznať úlohu rodiny</p>	<p>Pozorovať kvitnúce stromy, zber lúčnych kvetov (herbár), liečivých rastlín</p> <p>Návšteva prírodných krás v okolí – Prepoštská jaskyňa, kúpele Bojnice</p> <p>Maľovanie, kreslenie májovej prírody</p> <p>15.5. Medzinárodný deň rodiny – program ku Dňu matiek</p>
Jún	<p>Na základe priameho pozorovania poznať, určiť a rozlíšiť exotické zvieratá</p> <p>Pozorovanie motýľov a hmyzu v prírode</p> <p>S radosťou sa zapájať do športových aktivít a súťaží, pohybovať sa medzi prírodnými aj umelými prekážkami</p>	<p>Návšteva ZOO</p> <p>Hra „Malí bádatelia“</p> <p>1.6. Medzinárodný deň detí – súťaž, diskotéka,</p>

OBSAHOVÉ ZAMERANIE ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY

„ČLOVEK“

Zaujať pozitívne postoje k svojmu zdraviu a zdraviu iných.

Podporovať a rozvíjať sebaúctu, sebadôveru a sebauvedomenie.
Rozvinúť vnímavé, ohľaduplné a empatické správanie k svojmu okoliu.
Utvárať základy spoluzodpovedného správania za seba aj činnosť skupiny.
Podporiť utváranie ochranárskych postojov vo vzťahu k prírode.

Obsah:

- ◆ človek súčasť prírody – význam prírody pre človeka, ochrana prírody
- ◆ zdravý životný štýl – strava, hygiena, pohyb, otužovanie, odpočinok, drogová prevencia
- ◆ správanie k sebe, iným a prírode

Kľúčové pojmy: zdravie, výživa, hygiena

Realizácia: ekohry, experimenty, priame pozorovania, IKT, literatúra

Učebné zdroje: metodický materiál

1. hygiena detí – upevňovať návyky umývania rúk a ovocia
2. starostlivosť o zdravie – predchádzame úrazom, nebezpečné predmety, primerané obliekanie
3. Koho, čo a prečo mám rád - vnímať a prijateľným spôsobom komunikovať svoje pocity
4. Chránime prírodu - konať s ohľadom na seba a druhých, hodnotiť svoje správanie a správanie iných
5. Čo do prírody patrí a čo nie? - pozorovať dôsledky správania ľudí v prírode (znečisťovanie)
6. „Mám sa rád“ – diskusná skupina

Učebné zdroje:

Dieťa a jeho svet – „Ja a zrkadlo“

„SLNKO“

Prehľbovať poznatky o význame slnka pre život na zemi.

Vyjadrovať rôznymi umeleckými výrazovými i prostriedkami predstavy o Slnku získané pozorovaním alebo z rôznych médií.

Obsah:

- ◆ ročné obdobia
- ◆ deň – noc
- ◆ prospešnosť a škodlivosť slnečného žiarenia

Kľúčové pojmy: slnečné lúče, slnečná energia, teplo, zima, svetlo, tieň, tma

Realizácia: zmyslové vnímanie, tieňová hra, pestovanie rastlín, kalendár počasia – grafické zaznamenávanie zmien na základe pozorovania, pokus - striedanie dňa a noci, výtvarná tvorivosť

1. prostredníctvom zmyslových orgánov vnímať
- intenzitu slnečných lúčov

- pozorovať rastliny na slnku a v tieni
- 2. na základe pozorovania charakterizovať ročné obdobia
 - porovnávať intenzitu slnečného svetla a tepla počas jednotlivých ročných období
 - opisom typických činností charakterizovať deň a noc
- 3. pozorovanie nočnej a dennej oblohy
 - rozlišovať pojmy: svetlo, tma, šero, úsvit, zmrákanie
- 4. význam slnka
 - prospešnosť/škodlivosť slnenia
 - význam slnečného svetla pre rastliny

„ZEM“

Rozširovať a prehĺbovať poznatky o zemi.
Poznávať a rozlišovať zložky živej a neživej prírody.

Obsah:

- ◆ Kto žije na zemi?
- ◆ prebúdzanie zeme
- ◆ Všetko živé nevidíme!
- ◆ úrodná a neúrodná pôda – význam zeme
- ◆ živá a neživá príroda

Realizácia: experimenty, pozorovanie – čo sa nachádza v zemi, výtvarná tvorivosť, Čo si rozprávali kamene – rozprávka, prezeranie encyklopédií, zber prírodného materiálu, hry s prírodným materiálom,

„VODA“

Oboznámiť deti s významom vody pre život človeka a prírodu.
Prakticky uplatňovať návyky starostlivosti o prírodu.

Obsah:

- ◆ význam vody pre život človeka a prírodu
- ◆ kolobeh vody
- ◆ ochrana vody v prírode
- ◆ šetrenie vody

Kľúčové pojmy: voda, ľad, hmla, para, sneh, jazero, potok, rieka, more, prameň, dážď, búrka, oblaky

Realizácia: pozorovanie, ekohry, experimenty, prezeranie encyklopédií, otužovanie, pozorovanie prejavov počasia

1. skupenstvá vody
2. pitná a nepitná voda
3. význam vody pre človeka a prírodu – experimenty

4. kolobeh vody v prírode – znečisťovanie, ako chrániť vodu

„VZDUCH“

Oboznámiť deti s významom vzduchu na zemi.
Rozlišovať prírodné javy ovplyvnené počasím.

Obsah:

- ◆ atmosféra
- ◆ zloženie vzduchu
- ◆ smog – znečisťovanie vzduchu

Kľúčové pojmy: vzduch, vánok, vietor, víchrica, uragán, atmosféra

Realizácia: zhotovenie veterníčkov, pozorovanie vplyvu pohybu vetra v okolí a prírode

„ZVIERATÁ, VTÁKY, HMYZ“

Prehľbovať poznatky o jednotlivých druhoch zvierat, ich charakteristických znakoch, spôsobe života a ich ochrane.

Zaujať pozitívne postoje k zvieracej ríši.

Poznať nebezpečenstvo vyplývajúce z dotýkania sa neznámych zvierat.

Obsah:

- ◆ rozlišovanie zvierat podľa miesta ich pobytu
- ◆ charakteristika jednotlivých zvierat (znaky)
- ◆ úžitok a užitočnosť zvierat – ochrana zvierat
- ◆ starostlivosť o zvieratá, potrava zvierat
- ◆ ohrozené druhy

Kľúčové pojmy: zvieratá, hmyz, vtáky, ryby, typické anatomické znaky, potrava, potravinový reťazec

Realizácia: návšteva ZOO, návšteva farmy, encyklopédie, ekohry, priame pozorovanie zvierat, vtákov, hmyzu, výtvarné aktivity, zvukové hry, čítanie príbehov a bajok, výtvarná tvorivosť...

„RASTLINY“

Na základe pozorovania a praktickej skúsenosti rozoznávať niektoré druhy rastlín, ich význam a starostlivosť o ne.

Citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť.

Obsah:

- zmyslové vnímanie rastlín
- charakteristické rastliny jednotlivých ročných období
- rastliny záhrad, lúk a lesov
- starostlivosť o rastliny a kvety
- liečivé, jedovaté a chránené rastliny
- chápať význam svetla, tepla a vody pre rast rastlín
- časti rastliny

Kľúčové pojmy: koreň, kvet, stopka, list, lupienky

Realizácia: prezeranie atlasov, počítačových prezentácií, pozorovanie a zber rastlín v prírode, vytvorenie herbárov, ekohry, výtvarné techniky, pestovateľské práce

1. pozorovanie prírody
2. rozlišovanie rastlín – kvety, stromy
3. charakteristické rastliny jednotlivých ročných období
4. rozmnožovanie a starostlivosť o rastliny

„STROMY“

Poznať, opísať a rozlíšiť niektoré druhy stromov, kríkov, ich plody a zdôvodniť ich odlišnosť.

Prejaviť vzťah a ochranárske postoje k prírodnému prostrediu a stvárniť ich prostredníctvom rôznych umeleckých výrazových prostriedkov.

Obsah:

- ◆ ihličnaté a listnaté stromy
- ◆ rok stromu – vzhľad počas jednotlivých ročných období
- ◆ druhy stromov
- ◆ časti stromu
- ◆ rozlíšenie stromu a kríka
- ◆ užitočnosť stromov a lesa
- ◆ ochrana stromov

Kľúčové pojmy: koruna, koreň, kmeň, konár, list, plod

Realizácia: ekohry, vychádzky do lesa, experimenty, zhotovenie papiera, výtvarné projekty, pozorovanie, náučné PC programy, tvorivé hry s prírodným materiálom

1. pozorovanie stromov – na základe zmyslového vnímania rozlišovať ihličnaté a listnaté stromy
2. poznávanie jednotlivých druhov stromov
3. časti stromu
4. Čo do lesa patrí a čo nie? – znečisťovanie, ochrana lesa
5. užitočnosť stromov (vzduch, domov zvierat, plody, drevo, papier)

„ODPADY“

Prebúdzat' environmentálne cítenie – byť citlivý na aktuálny stav prírody, na prejavy ničenia a životného prostredia vôbec.

Formovať ekologické myslenie.

Obsah:

- triedenie odpadového materiálu
- odpad v domácnosti
- starostlivosť o životné prostredie – školský dvor
- zber papiera
- využitie odpadového materiálu vo výtvarných činnostiach

Kľúčové pojmy: odpadový materiál, plasty, kontajner

Realizácia: experimenty, prezeranie encyklopédií, diskusie

Príloha č.2

ĽUDOVÉ TRADÍCIE A FOLKLÓR

je program zameraný na podporovanie tradičnej slovenskej ľudovej kultúry a folklóru. Formou zážitkového učenia budeme utvárať a rozvíjať u detí základy národného povedomia, ako je vzťah k vlasti, k materinskej reči, prezentovať poznatky a predstavy o regionálnych ľudových tradíciách a zvykoch.

Hlavným cieľom programu je sprístupňovať a uchovať deťom krásu kultúrneho dedičstva cez ľudové piesne, tance, obyčaje, nárečie a dialekt regiónu, v ktorom vyrastajú. Rozvíjať dieťa tak, že na elementárnej úrovni bude chápať a hodnotiť vzťahy medzi ním, folklórom a kultúrou v jeho okolí. Chceme integrovať ľudové prvky do edukačnej práce. Folklórna tradícia tak bude dôležitým stimulom prispievajúcim k sebarealizácii dieťaťa v jeho troch základných štruktúrach: v oblasti afektívnej, kognitívnej a psychomotorickej.

Ďalšie ciele programu:

- šíriť kultúrne dedičstvo, ľudové tradície
- spoznávať históriu krajiny
- získavať nové poznatky o ľudových tradíciách v našom regióne
- zbierať povesti, ľudové piesne, detské hry a tance, rečňovanky, príslovia, porekadlá

Program „Ľudové tradície a folklór“ vznikol z podnetu zaznamenať a uchovať kultúrny odkaz našich predkov. Priblížiť deťom minulosť blízkeho okolia aj prostredníctvom zvykov, tradícií a folklóru, ktoré sa viažu na danú lokalitu. Ukázať deťom svet aký býval, s prostými hrami, piesňami a tancami.

Ľudová slovesnosť, zvyky a tradície predstavujú vo výchove dieťaťa v predškolskom veku jeden zo základných kameňov, na ktorom je budované ďalšie systematické pôsobenie výchovy umením k umeniu. Ľudová tvorivosť je pre deti veľkou umeleckou i výchovnou hodnotou. Je v nej zobrazený svet a život s nevšednou vynaliezavosťou, postrehom a vtipom. V minulosti sa deti zúčastňovali na všetkých oblastiach života. Veľa riekaniek, detských ľudových piesní bolo spojených so svetom zvierat, s prírodou. Deti intenzívne prežívali všetko, čo sa dialo doma, v dedine, v prírode, či už išlo o striedanie ročných období a s nimi súvisiace zmeny v prírode, či o prácu na poli, doma, alebo významné udalosti ľudského života.

Z nášho života sa pomaly vytráca ľudová tradícia, a preto podporujeme u detí záujem o ľudové piesne, tance, vinše, aby sme prispievali k emocionálnemu rozvoju dieťaťa.

"Tradícia neznamená uchovávať popol, ale odovzdávať plameň."

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formu kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Kultúrnu identitu chápeme ako súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania, ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívnym, spoločným výtvorom. Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov ľudskej činnosti, vytvorených v tradičných spoločnostiach. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou. Je súčasťou materiálneho a duchovného bohatstva Slovenskej republiky. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

Výstupom programu je priblížiť deťom zvyky a spoznať tradície dedičstva tak, ako sa odpradáva tradovali – v spätosti s jednotlivými ročnými obdobiami

A) SVIATKY JARI- FAŠIANGY A VEĽKÁ NOC

Fašiangy - cieľom tejto aktivity je prežiť netradične a zároveň zábavne karneval v materskej škole, spoznať pritom podstatu fašiangových osláv a tradícií. Fašiangové zvyky na

Slovensku tvoria širokú paletu najrôznejších zábavne ladených obradov, sprievodov, stretnutí dedinského spoločenstva. Fašiangy bývajú dodnes vždy plné veselosti, tanca a spevu – v tomto duchu sa každoročne koná

Karneval v materskej škole v duchu fašiangových tradícií. Deti predstavujú fašiangový sprievod v rôznych žartovných maskách, v tradičných maskách zvierat a fašiangových postáv. Deti spievajú a tancujú a recitujú vinšovačky. Popritom tvorivo zhotovovať masky do fašiangového sprievodu, vymýšľať tanečné improvizácie k fašiangovým piesňam. Učiť sa rozkazovačky, vinšovačky a žartovné piesne. Nacvičovať zábavné tance: metlový, stoličkový, ručníkový.

Veľká noc - cieľom aktivity je zapojiť deti do príprav osláv, sviatkov, spoločenských udalostí vrátane udržiavania ľudových tradícií a ponúknuť im možnosť aktívne prežívať veľkonočné sviatky. Prostredníctvom zážitku si deti obohatia skúsenosti s tradičnými ľudovými zvykmi, spoločne strávia čas s rodičmi, starými rodičmi, učiteľkami.

Aktivity:

- Maľovanie kraslíc - deti majú možnosť vybrať si z ponúknutého materiálu, aké vajíčko budú vyzdobovať a akou technikou.
- Pletenie korbáčov - predstavíme deťom aj rodičom ľudového remeselníka – košíkára, ktorý z prinesených vrbových prútov predvedie deťom, ako sa pletie korbáč. Rodičia majú možnosť spoločne s deťmi zhotoviť svoje korbáče.
- Morena – aktivitou deťom priblížime ľudové zvyky a tradície spojené s privolávaním jari. Deti si vytvoria kolektívnou prácou Morenu. Podľa poverových predstáv sa vynesenie a zničením Moreny mala magicky privolať jar. Pri vynášaní kráčajú deti za Morenou vo dvojiciach, vyťukávajú rytmus (drievkami z vrbového, osikového dreva) a spievajú ľudové piesne.
- Vyrábame šaty pre Morenu - odtlačíme zemiakové odtlačky s rôznym motívom na biele plátno. Po aktivitách sa zhotoví výstavka korbáčov a výrobkov z tvorivej dielne.
- Deň Matiek - deti oblečené do krojov predstavia rodičom, starým rodičom pásmo ľudových tancov, hier, rečňovaniek, piesní

B) JESENNÉ SVIATKY

Do tohto obdobia patrí aj mesiac úcty k seniorom. Je to súčasne obdobie bohaté na ľudové tradície, ktorými sa inšpirujeme v aktivitách s deťmi.

Aktivity:

- Deti oblečené do krojov predstavia starkým pásmo ľudových tancov, hier, rečňovaniek, piesní, ktoré sú popretkávané aj piesňami našich babičiek a prababčiek. Spoločnými akciami sa zameriavame na oživovanie ľudových tradícií, deti sa oboznamujú s ľudovou slovesnosťou. Stretnutím a kontaktom so starkými si deti rozvíjajú úctu a rešpekt k starším ľuďom.
- Vysvetliť význam a zmysel pranostík o zemiakoch: Sad' zemiaky na Ďura, bude plná pivnica i komora. Zemiaky sadili na spln mesiaca, aby boli veľké. Veľa húb, málo zemiakov.
- Učia sa hru Kopeme zemiaky. Deti stoja v kruhu, recitujú a znázorňujú hovorené úkony: Nakopeme zemiaky, (znázorňujú kopanie zemiakov) urobíme babu, (znázorňujú miesenie) ten, kto nechce pracovať, (tlieskajú) nech si líže labu (znázorňujú lízanie). Navaríme zemiaky, (miešajú nad dľaňou ako v hrnci) povoláme hostí, (rukou znázorňujú volanie) ten, kto nechcel pracovať, (chytia sa za ruky, utvoria kruh) nech sa teraz postí (bežia v kruhu).
- Ľudová hra Koza a záhradník, Húsky, húsky pod' te domov.
- Triedenie zemiakov podľa veľkosti.
- S pomocou učiteľky zhotoviť jednoduché jedlo (pečené zemiaky v šupke).
- Utvárať si pozitívny vzťah k jedlu, správne stravovacie návyky.

C) ZIMNÉ SVIATKY, VIANOCE

S každým ročným obdobím sa spájajú určité zvyky a tradície. Zima má však svoje výsadné postavenie. Nebolo dňa alebo týždňa, s ktorým by sa nespájali nejaké symboly, pranostiky, čary či povery, ktoré dávali zime, zimným sviatkom nezabudnuteľnú atmosféru. Rodinní príslušníci boli v tomto období čo najviac pokope. Bola to jedinečná príležitosť na stmelovanie rodiny a utužovanie vzťahov medzi dedinčanmi. Mikuláš Je tradičnou akciou našej materskej školy. Mikuláš je považovaný za svätca a patróna detí. Od 19. storočia na Slovensku začali chodiť s Mikulášom na obchôdzky aj čert a anjel, symbolizujúci zlo a dobro. Mikulášsky sprievod často dopĺňali masky so zvieracími motívmi, najmä medveď. Odmeňovali deti malými sladkosťami alebo ich karhali podľa toho, ako sa cez rok správali. Nezbedníci si nachádzali namiesto sladkostí zemiakové šupy alebo čierne uhlie.

Aktivity pre deti a s deťmi:

- Mikuláš – deti spoznajú jeho význam, pôvod, tradíciu.
- Vianočná besiedka pre našich rodičov . Deti sú aktívne zapojené do prípravy osláv,
- Výzdoba interiéru a exteriéru.
- Lucia – zapojiť sa aktívne do prípravy ľudových zvykov, obliekanie do odevu Lucie, rečnovačk, vyčítanky
- Návšteva kostola – jasličky – spoznať tradičné ľudové umenie, architektúru
- Vianočné vinše – rozvíjať komunikačné zručnosti, zapamätať si a prednášať ľudové riekanky, vyčítanky.

Ciele programu korešpondujú s výchovno-vzdelávacími cieľmi ŠkVP.